

Otroške stvari, poslednje stvari
Pri pisatelju Lojzetu Kovačiču sta življenje in literatura pomešana do nerazpoznavnosti

kultura/9-11

Gradnja cest v Sloveniji in na Hrvaškem
Kako do zelenega cilja
Ko se multipla očedi
Fiat je prenovil svojega enoprostorca

na kolesih/19-23

Michael Schumacher: »Nisem nepremagljiv!«
Zmagovalec sedmih od osmih letošnjih dirk formule 1 bodri tekmece pred nedeljsko dirko v Indianapolisu

šport/25-27

Vreme
Na Primorskem bo sončno, drugod pa delno jasno z občasno oblačnostjo. Predvsem popoldne bodo nastale posamezne krajevne plohe in nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 15, najvišje dnevne od 23 do 28 °C.

jutranje

DELO

Ljubljana, sobota, 19. junija 2004 / leto XLVI / št. 142 / odgovorni urednik: Darijan Košir / cena: 170 SIT, 9 HRK

Natisnjenih 107.650 izvodov

☆☆☆

S sprejetjem ustave do enotnosti Unije – Tudi pri sestavi evropske komisije je premier predsedujoče Irke upošteval želje majhnih, da vsaka država ohrani »svojega« člena kolegijskega organa. To načelo naj bi veljalo le za naslednja dva mandata, od leta 2014 pa bi komisijo sestavljali predstavniki dveh tretjin članic. Da bi razbiliti se zadnje pomisleke, so novemu predlogu pogodbe dodali člen, po katerem mora komisija, ko bo imela manj članov, kot je držav, posebno pozornost nameniti preglednemu delu in sodelovanju z vsemi članicami. Določilo je mogoče, kot ocenjuje predsednik slovenske vlade Anton Rop, še izboljšati, morda z imenovanjem komisarskih »namestnikov«. Razprave o ustavi (na fotografiji avstrijski kancler Wolfgang Schüssel in danski premier Anders Fogh Rasmussen) so povsem potisnile v ozadje »redni« del zasedanja evropskega sveta, na katerem je Unija prizgala zeleno luč Hrvaški, ki bo v začetku leta 2005 lahko začela pristopna pogajanja, če bo seveda izpolnila pogoje. Posebej je zapisana zaveza Zagreba, da proti članicam Unije ne bo uveljavljala »nobenega vidika okoljsko-ribiške cone« na Jadranu. **B. M.**

Po zeleni luči Bruslja Hrvaški Navdušenje v Zagrebu

Predsednik Mesić govori o zgodovinskem dnevu, državljani se bojijo izgube samostojnosti in gospodarskih težav

Zagreb – Le nogometni vročici po tekmi s Francijo je bilo v petek na Hrvaškem namenjene toliko pozornosti kakor odločitvi evropskega sveta o hrvaški kandidaturi in začetku pogajanj o članstvu v EU. Politiki niso skrivali navdušenja nad novico iz Bruslja, čeprav ni bila presenetljiva, saj je v zadnjih dneh postalo jasno, da bo Zagrebu uspelo narediti veliki korak k Uniji. Tako je sabor prekinil zasedanja in z aplavzom pozdravil odločitev voditeljev 25 članic. V Banskih dvorih pripisujejo dogodku skoraj enako težo kakor razglasitvi neodvisnosti pred 13 leti.

Od našega dopisnika

»Za vsakogar, ki mu je kaj do prihodnosti Hrvaške v združenji Evropi, je bil petek zgodovinski dan,« je v poslanici ljudstvu sporočil predsednik Stjepan Mesić. Odločitev vrha da je veliko priznanje, vendar se Hrvaška ne sme prepustiti zadovoljstvu in evforiji. Pred njo so nove obveznosti – od spoštovanja pravne države do gospodarskega razvoja.

Eden redkih, ki je napovedal hrvaške težave v pogajanjih in usklajevanju pravnega reda z Unijo, je voditelj kmečke stranke Zlatko Tomčić. Po raziskavi ministrstva za evropske zadeve največ državljanov meni, da bodo najhujše negativne posledice stopanja v Unijo izguba samostojnosti in go-

spodarske težave. Največ koristi pričakujejo od odprtja meja, razvoja na področju znanosti in razvoja gospodarstva. Hrvaški voditelji na čelu s premierom Ivom Sanaderjem bodo odločitev Bruslja proslavili na današnji veliki slovesnosti v središču Zagreba.

Peter Žerjavčič

Potočnikov optimizem

Portorož – »Hrvaška je dobra kandidatka in sporočila, ki ga je danes dobila, je dobro tуди za Slovenijo.« je za *Delo* povedal evropski komisar za širitev Janez Potočnik. »Glede na poročilo o stopnji pripravljenosti Hrvaške lahko sklepamo, da je dobro pripravljena. Obstaja še nekaj vprašanj, na katera sta jo opozorila evropska komisija in svet – pravice manjšin,

vračilo beguncev, reforma sodstva, regionalno sodelovanje in boj proti korupciji – toda Hrvaška je kandidatka, ki naj bi bila srednjeročno dovolj konkurenčna za vstop v EU.«

»Če bi primerjali Hrvaško z drugimi kandidatkami, je v dobrem položaju, če bo zmogla dovolj volje za spremembo, ki jih ni malo. Proces pogajanj je proces sprememb na posameznih področjih, ki so del pogajanj. To pa je težko, ker je vsako spremembo treba narediti tako, da je navznoter politično, ekonomsko in socialno vzdržljiva. Tega se ne da izpeljati lahko in hitro, to so izkušnje vseh držav, ki so šle skozi tranzicijski proces.«

Na vprašanje, ali bi Hrvaška lahko stopila v EU skupaj z Bolgarijo in Romunijo leta 2007, je Potočnik dejal, da je »to že s tehničnega vidika zelo težko, če ne skorajda nedosegljivo. Bolgarija je že končala pogajanja, Romunija naj bi jih končala do konca leta, Hrvaška pa jih bo v začetku leta 2005 šele začela. Seveda pa bo vsaka država napredovala v skladu z lastno sposobnostjo za uvajanje sprememb.«

Miha Jenko

Last Minute Center
Zaradi izrednega zanimanja velika poletna razprodaja počitnic do 30% tudi v soboto in nedeljo (19. in 20.6.)
Za počitnice v Grčiji, Tuniziji, Turčiji in Hrvaški, za odhode v juliju
V vsi poslovalnici Last Minute Center po vsej Sloveniji
www.lastminute.si

Po razburjivi nočni seji vrha EU

Majhni niti s popravki niso čisto zadovoljni

Irski premier Bertie Ahern je okračil najbolj sporne člene – Dvojna večina pri odločanju še vedno razburja duhove

Bruselj – Po naporni nočni seji, ki je bila v celoti namenjena iskanju za vse države sprejemljivega kandidata za predsednika bruseljske komisije, kar je očitno težja preizkušnja kot sestavljanje ustavne pogodbe, ki naj bi trajala dlje kot dosedanji temeljni dokumenti skupnosti, so se udeleženci bruseljskega vrha zgrnili nad novi predlog institucionalnih določb.

Od našega dopisnika

Irski premier Bertie Ahern je vsaj 65 odstotki prebivalstva, vendar bi sklepe lahko blokirala manjšina najmanj štirih članic Unije. Tedaj, ko svet Unije ne bi odločil na podlagi predlogov bruseljske komisije ali zunanjega ministra, bi poleg 65 odstotkov prebivalstva za sprejem sklepov morali zagotoviti glasove 72 odstotkov članic skupnosti. Pri šteju glasov in demografskega deleža v prihodnje ne bi več upoštevali držav, ki so se vzdržale glasovanja. Novost v najnovejšem irskem predlogu je dodelava kompromisa iz Joanine (1994), ki manjšini držav omogoča, da za-

časno ustavijo uveljavljanje večinske odločitve, četudi niso zbrale dovolj glasov za blokado. Če pomisleke proti sklepu, ki je bil sprejet s kvalificirano večino, izrazi najmanj 40 odstotkov držav, ali članice, ki predstavljajo vsaj 30 odstotkov prebivalstva skupnosti, mora svet Unije znova odpreti sporni dosje in predlagati sprejemljivejšo rešitev. Ta varovalka proti prevladu velikih in močnih bi veljala najmanj do leta 2014, potem pa bi jo lahko svet odpravil.

Toda majhne države s koncesijami niso bile povsem zadovoljne, saj so zahtevale spremembo definicije dvojne večine, po kateri bi poleg 65-odstotnega deleža prebivalstva za sprejetje sklepov morala glasovati večina držav in še dve, kar v 25-članski skupnosti pomeni skoraj 60 odstotkov vseh pripadnic. Za retuš sistema odločanja se je ogrelo kar dvanajst manjših članic skupnosti (Češka, Avstrija, Ciper, Litva, Latvija, Estonija, Finska, Madžarska, Malta, Portugalska, Slovaška in Slovenija), podprla pa jih je tudi Španija, medtem ko irski predlog (55:65) zagovarjajo predvsem Francija, Nemčija, Belgija in Luksemburg.

Bertie Ahern

Božo Mašanović

Državni zbor končal redno junijsko zasedanje

Novi »gradbeni načrt pozidave Slovenije«

O besedilu strategije prostorskega razvoja Slovenije so začeli v parlamentu razpravljati v začetku leta – Zavrčanje pri NSi in SNS

Ljubljana – Če je verjeti besedam ministra za okolje Janeza Kopača, je državni zbor včeraj pisal zgodovino, ko je potrdil strategijo prostorskega razvoja Slovenije. Ne zato, ker bo s tem sredi julija prenehal veljati osemnajst let star in še v nekdanji Jugoslaviji sprejet dolgoročni plan, ampak zato, ker strategija prvič določa tudi morsko mejo. O besedilu te približno sto na gosto potiskanih strani strategije so začeli v parlamentu razpravljati v začetku letošnjega leta, zato je doživelo precej sprememb.

Kljub temu je prostorska strategija naletela na zavrčanje pri NSi in tudi pri nacionalistih. Pri prvih predvsem zato, ker je ta gradbeni načrt pozidave Slovenije, kot je dejal Alojz Sok, predvsem seznam želja, poleg tega pa popolnoma obide pozidavo kmetijske zemlje. Če bi se ta naravni vir bolj upošteval, bi na primer trase avtocest potekale drugače kot danes. Po podatkih zavoda za statistiko se je v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja izgubilo 55.560 hektarov zemlje, od tega skoraj polovica njiv. Nobena urejena evropska država kmetijske zemlje ne prepušča libe-

ralnim zakonom trga, pri nas pa se to dogaja, je stališča v imenu NSi pojasnjeval Sok.

NSi je dokumentu nasprotovala tudi zato, ker je skrb za manj razvite kraje po Sokovi presoji le na papirju. V dokaz teh trditve je navedel nenadzorovano rast velikih trgovskih centrov, zaradi katerih naj bi propadala mala in srednje velika mesta. Že zdavnaj bi bilo treba slediti avstrijskim zgledom in površino teh nakupovalnih središč omejiti.

Zmago Jelinčič (SNS) je naštel niz področij, od stanovanj, železniškega prometa do priseljevanja

v Slovenijo z vzhoda, kjer naj bi razmere dokazovale, da so v vladi ignoranti, bedaki in škodljivci, ki ne znajo niti iz blagaj EU pobrati več denarja. Glede na izletala, je Slovenija kot srače gnezdo, Nemčija pa je urejena in tam se ohranja narava, je ob opominu predsedujočega podpredsednika Valentina Pohorca, naj ne žali vlade, nadejal Jelinčič. V zvezi z varovanjem okolja je prvak nacionalistov obtožil predsednika republike Janeza Drnovška, da se je s španskim kraljem dogovoril za postavitev vetrnih elektrarn, od postavitve španska pa naj bi veliko koristila imela tudi določena stranka.

Nadaljevanje na 2. strani.

Jože Pogljajen

Jutri NEDELO

Jože Hudeček

Zares gre! Zares?

Tanja Jaklič

Kresnik: govornice frčijo kot zmedeni vrabci

Helena Kocmur

Dopustniška izvidnica: Na jugu Istre nič novega – razen cen

Kljub pripombam v razpravi je bila strategija prostorskega razvoja Slovenije sprejeta brez težav (46:5). Objavljena bo v Uradnem listu, priloge pa hranijo na ministrstvu za okolje, prostor in energijo.

Pričakanje

Danci pokopali bolgarske upe

Braga – Bolgarski nogometaši so po porazu z 0:5 proti Švedom doživeli še en črn dan na evropskem prvenstvu na Portugalskem. 2:0 so jih premagali Danci (na fotografiji proslavljajo gol Jona Dahla Tomassona v 44. minuti, v 93. pa je zadel še Jesper Grønkjær) in jih izločili iz boja za četrtfinale. Bolgare tako v 3. kolu čaka le še poslovlina tekma proti Italijanom. Naši zahodni sosedi so se sinoči v drugi tekmi v skupini C pomerili s Švedi. Več na 25. strani. **S. R.**